

ОПТИМІЗАЦІЯ РЕЦЕПТУРИ КОМБІКОРМІВ З ДОДАВАННЯМ ПРОДУКТІВ ПЕРЕРОБКИ ОЛІЙНОГО НАСІННЯ

Лакіза О.В., Єрмакова В.О., Маринко К.Ю.

*Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет,
м. Дніпро*

У виробництві комбікормів традиційно в якості високопротеїнової добавки використовують соєвий, соняшниковий та ріпаковий макуху та шрот, які одержують в процесі переробки олійного насіння відповідно методом механічного відтискання на пресах і методом екстракції за допомогою органічних розчинників [1].

Однак, у зв'язку зі зростанням цін на вказані традиційні продукти, вмістом в деяких з них антипоживних речовин, а також значні енергозатрати для підвищення ефективності їх використання у виготовленні комбікормів актуальним є пошук нових джерел протеїну серед доступної сільськогосподарської сировини. Альтернативним джерелом високоякісного протеїну у виробництві комбікормів може бути насіння льону та продукти його переробки (макуха і шрот).

За останній час у південних областях України зростають посіви льону олійного, так як за вмістом жиру та протеїну насіння льону та продукти його переробки (макуха і шрот) не поступаються багатьом традиційним олійним культурам. Перетравлюваність білків макухи і шроту олійних культур складає 75 – 90 %.

Насіння льону характеризується вмістом таких цінних поживних речовин, як білки з повноцінним амінокислотним складом, есенціальні поліненасичені жирні кислоти (ПНЖК) з переважним вмістом ліноленової (ω -3) кислоти і лігнанів, харчових волокон та вітамінами групи В (особливо B_1). Кількісний та якісний склад насіння льону свідчить про перспективність та доцільність його використання в якості джерела білку для підвищення біологічної і фізіологічної цінності комбікормів [2].

Розроблено рецептуру комбікорму, до складу якого входять продукти переробки насіння льону, визначено їх оптимальну концентрацію. Експериментально з'ясовано, що зростання вмісту лляних макухи і шроту не знижує рівень поживної цінності комбікорму для годівлі птиці.

Література:

1. Лакіза О.В. Сучасні аспекти розробки функціональних комбікормів / О.В. Лакіза, С.А. Гординський, В.О. Єрмакова // *Хранение и переработка зерна*. – 2015. №3,4 (192), С. 65 – 67.
2. Шаповаленко О.І. Насіння різних сортів льону як компонент для виробництва комбікормів [Текст] / О.І. Шаповаленко, О.Ю. Супрун-Крестова, О.С. Павлюченко // *Зберігання і переробка зерна*. – 2008. – № 6. – С. 44-45.